

Akran Değerlendirme Raporu

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ

Coğrafya Bölümü

Hazırlayan

Akran Bölümü: Tarih

Arş. Gör. Dr. Eray DEMİRLİ

29.04.2026-15.05.2026

2024-2025 Akademik Dönemi

0. GİRİŞ

0.1. PROGRAMA AİT BİLGİLER

Coğrafya lisans programının 2018 yılından itibaren aktif olarak sürdürdüğü eğitim-öğretim faaliyetlerine ait kurumsal, kontenjan ve akademik personel verileri, programın sürdürülebilirliği açısından yeterli seviyededir.

1. ÖĞRENCİLER

1.1. Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

İlgili programın öğrenci kabul ve mezuniyet süreçlerine ilişkin kriterlerinin ulusal mevzuat ve Bologna Süreci standartlarına uygun olarak yapılandırıldığı sunulan kanıtlarla sabit olup mevcut uygulamalar akran değerlendirmesi kriterleri açısından yeterlidir.

1.2. Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Mevcut yatay geçiş politikaları ile yan dal ve çift ana dal programlarına yönelik yürütülen hazırlık çalışmaları akran değerlendirmesi kriterleri yönünden yeterli seviyededir.

1.3. Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Bölümün Erasmus kapsamındaki ikili anlaşmalarına dair beyanları sunulan genel kurumsal web linkiyle uyuşmakta olup, kanıt iddia edilen öğrenci hareketliliğini teşvik edici niteliktedir.

1.4. Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Bölüm öğretim üyelerinin birebir danışmanlık saatleri mevcut bilgiyi doğrulamaktadır. Ancak organize ve kurumsal bir kariyer planlama/yönlendirme sisteminin varlığını kanıtlamakta yetersiz kalmaktadır.

1.5. Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Sunulan yönetmelik kanıtı, sadece genel usulleri içerdiğinden coğrafya bölümünün kendi içindeki tutarlı, şeffaf ve adil ölçme-değerlendirme uygulamalarını tek başına kanıtlamakta yetersiz kalmaktadır.

1.6. Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Verilen kanıt, programın ders müfredatını, mezuniyet koşullarını ve AKTS kredilerini şeffağça ilan ederek mezuniyet kriterlerinin objektif ve güvenilir yöntemlerle belirlenip uygulandığını doğrudan desteklemektedir.

2. PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

2.1. Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

Sunulan kanıt programın akademik vizyonunu desteklemekle birlikte öğrencilere kazandırılması hedeflenen kariyer ve mezuniyet sonrası profesyonel başarıları

içeren spesifik “program eğitim amaçlarını” doğrudan tanımlamadığı için ilgili ölçütü karşılamada yetersiz kalmıştır.

2.2. Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımına uymalıdır.

Verilen kanıtlar, programın mezun takip ve kariyer destek altyapısını somut bir şekilde doğrulayarak bölüm amaçlarının mezunların mesleki beklentileri ve kariyer hedefleriyle tam uyum içinde çalıştığını göstermektedir.

2.3. Kurumun, fakültenin ve bölümün öz görevleriyle uyumlu olmalıdır.

Sunulan kanıtlar, kurum, fakülte ve bölümün öz görevleriyle tam bir uyum içinde olduğunu göstermektedir.

2.4. Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

Sunulan kanıt linki, iç ve dış paydaş toplantı saatlerinin ilan edildiğini göstererek bu bağlamda istişarelerin rutin olarak yürütüldüğü bilgisini doğrulamakta ve paydaşların sürece dâhil edildiğini kanıtlamaktadır.

2.5. Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

Paylaşılan kanıt bağlantısı, program amaçlarına online olarak kolayca erişilebildiği bilgisini desteklemektedir.

2.6. Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Burada ihtiyaç olmadığı gerekçesiyle programın güncellenmediğini ifade edilse de paydaş gereksinimlerinin uygun aralıklarla takip edildiğine dair somut bir mekanizma veya veri sunmadığı için bilgiyi temellendirmede yetersiz kalmaktadır.

3. PROGRAM ÇIKTILARI

3.1. Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamalı ve ilgili (MÜDEK, FEDEK, SABAK, EPDAD vb.) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

Sunulan program çıktıları; teorik, pratik, disiplinler arası ve etik bileşenleri kapsamlı şekilde içermekte ve Bologna bilgi paketi bağlantısıyla doğrulanarak bilgileri desteklemektedir.

3.2. Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Dönem sonu notlandırması ve Kurum İçi Değerlendirme Raporu kanıtı, program çıktılarının dönemsel olarak belirlenip belgelendiği sürecin aktif şekilde işletildiğini doğrulamakta ve bilgileri desteklemektedir.

3.3. Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Verilen kanıt, program çıktılarının son sınıftaki “Yerel Coğrafya İncelemeleri I ve II” dersleri üzerinden ölçüldüğü bilgisini yapısal olarak desteklemekte ancak öğrencilerin bu çıktıları fiilen sağladıklarını kanıtlamak (öğrenci işleri/başarı verileri eksik olduğu için) noktasında yetersiz kalmaktadır.

4. SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

4.1. Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

Bölümün ölçme-değerlendirme sonuçlarını müfredat güncellemeleri ve anketlerle sürekli iyileştirmede kullandığı bilgisi doğru olmakla birlikte ders revizyon

süreçlerinin yazılı olmaması nedeniyle sunulan ders planı ve anket formu kanıtları iddia edilen bu kurumsal döngüyü doğrulamakta yetersiz kalmaktadır.

4.2. Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Coğrafya bölümünün müfredatına “Kariyer Planlama” ve “Temel Matematik” derslerinin eklenmesi, Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 kapsamındaki gelişmeye açık alanlar için somut ve sistematik bir iyileştirme yapıldığını göstermektedir. Sunulan Bologna bilgi sistemi bağlantısı da derslerin varlığını doğrulayarak bilgileri tam olarak desteklediğini ortaya koymaktadır.

5. EĞİTİM PLANI

5.1. Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

Sunulan kanıttan hareketle program beklenti ve taleplere uygun yeterliliğe sahiptir.

5.2. Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Sunulan kanıtta derslerin haftalık isim ve kredi dağılımı (müfredat yapısı) yer almakla birlikte, veriler bilgi kanıtlar yeterlidir.

5.3. Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Burada mevcut bir eğitim yönetim sisteminin varlığından ziyade FEDEK çerçevesinde akredite olma çalışmalarının devam ettiğini gösterdiğinden, ilgili ölçütü tam olarak karşılamamakta ve bilgiyi henüz desteklememektedir.

5.4. Eğitim Planı, en az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

Sunulan kanıt linkindeki güncel müfredat yapısı incelendiğinde, programın temel bilim eğitimi için öngörülen kredi/AKTS yükümlülüklerini eksiksiz karşıladığı ve iddia edilen uyumluluk bilgisini tam olarak desteklediği görülmektedir.

5.5. En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel (mühendislik, fen, sağlık...vb.) bilimleri ve ilgili disipline uygun meslek eğitimi. İçermelidir.

Program beklenti ve taleplere uygun yeterliliğe sahiptir.

5.6. Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda genel eğitim olmalıdır.

Sunulan kanıt niteliğindeki Bologna bilgi paketi, müfredatın ulusal ve kurumsal mevzuata uygunluğunu ve genel eğitim amaçlarını desteklediğini doğrulamaktadır.

5.7. Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

Sunulan müfredat kanıtı, öğrencilerin teorik bilgileri sahada uygulamasını sağlayan “Arazi Tatbikatları” derslerinin varlığını doğrulayarak hedeflenen ana uygulama deneyimini desteklemektedir ve kanıt çalışmaktadır.

6. ÖĞRETİM KADROSU

6.1. Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Sunulan kanıt, ifade edilen bilgileri desteklemektedir.

6.2. Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Sunulan kanıt, ifade edilen bilgileri desteklemektedir.

6.3. Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Sunulan kanıt, ifade edilen bilgileri desteklemektedir.

7. ALTYAPI

7.1. Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Kanıt çalışmamaktadır.

7.2. Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Sunulan kanıtta 2025 yılı faaliyet raporunun güncel ve erişilebilir olması, kampüsün sosyal, kültürel ve sportif altyapı iddialarını doğrudan doğrulayarak öğrencilerin mesleki ve sosyal gelişim süreçlerini destekleyen mevcut altyapı bilgisini güçlü bir şekilde kanıtlamaktadır.

7.3. Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenebilecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

Sunulan kanıt niteliğindeki lisans müfredatı, belirtilen Coğrafya Bilgi Sistemleri ve Uzaktan Algılama ve İstatistik derslerinin varlığını doğrulayarak programın öğrencilere modern teknolojik ve enformatik altyapıyı sunduğunu başarıyla desteklemektedir.

7.4. Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Sunulan kanıt, kütüphanenin genel kapasitesini doğrulamakla birlikte ilgili bölümün özel eğitim amaçlarına ve çıktılarına doğrudan katkısını detaylandırmadığından yetersiz kalmıştır.

7.5. Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Verilen kanıt, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ait genel bir rehber olduğundan üniversitenin kendi altyapı düzenlemelerini, rutin kontrollerini veya koordinatörlük görev belgelerini doğrudan ispatlamamakta ve bilgiyi desteklememektedir.

8. KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1. Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Stratejik bütçe hedeflerinin gerçekleşme düzeyi doğrulanamamış ve kurumsal desteğin sürdürülebilirliği tam olarak kanıtlanamamıştır.

8.2. Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Burada verilen bilgiler, mevcut olanaklarla örtüşmektedir. Ayrıca lojman imkânına dair dağıtım puanlaması belgelenerek bilgiler desteklemektedir.

8.3. Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Eğitim altyapısını sürdürmek için parasal kaynak gerekliliği vurgulanmış olmakla birlikte mevcut kaynakların geliştirilebilir olduğu tespiti bu ihtiyacın tam olarak karşılanamadığını ve mevcut durumu iyileştirme temennisinden ibaret olduğunu göstermektedir.

8.4. Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Burada verilen bilgiler mevcut durumla örtüşmektedir.

9. ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1. Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Coğrafya bölümünün organizasyon ve karar alma süreçlerinin verimli işlediğine dair beyanı, sunulan 2025 yılı YÖKAK İzleme Raporu kanıtıyla uyuşmakta ve kurumun iç/dış değerlendirme mekanizmalarını aktif kullandığını doğrulamaktadır.

10. PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

10.1. Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

Sunulan kanıtlar (Bologna bilgi paketi ve kurum içi rapor), programa özgü ölçütlerin YÖK çerçevesinde başarıyla oluşturulup uygulandığı bilgisini doğrudan desteklemekte ve doğrulamaktadır.

SONUÇ

Coğrafya lisans programının genel kurumsal yapısı, kontenjan durumu ve akademik personel verileri incelendiğinde, programın 2018 yılından itibaren aktif olarak sürdürdüğü eğitim-öğretim faaliyetlerinin sürdürülebilirliği açısından yeterli seviyede olduğu görülmektedir. Öğrenci kabul ve mezuniyet süreçlerine ilişkin kriterlerin ulusal mevzuat ile Bologna Süreci standartlarına uygun olarak yapılandırıldığı sunulan kanıtlarla sabittir. Mevcut yatay geçiş politikaları, yan dal ve çift ana dal programlarına yönelik yürütülen hazırlık çalışmaları ile ders/kredi transferi uygulamaları, akran değerlendirmesi kriterleri yönünden yeterli bir düzeyde performans sergilemektedir.

Uluslararası ve öğrenci hareketliliği boyutunda bölümün, Erasmus kapsamındaki ikili anlaşmalarına dair beyanlarının genel kurumsal web linkiyle uyum sağladığı tespit edilmiştir. Sunulan bu kanıtlar, iddia edilen öğrenci hareketliliğini teşvik edici nitelikte olup program ortaklıkları ve kurumlar arası anlaşmalar bazında belirlenmiş kriterleri karşılamaktadır. Bu durum, öğrencilerin farklı akademik kurumlarda hareketlilik kazanması adına gerekli altyapının mevcut olduğunu ortaya koymaktadır.

Programın geliştirilmesi gereken yönlerinin başında organize bir rehberlik ve kariyer planlama sisteminin eksikliği gelmektedir. Bölüm bünyesindeki öğretim üyelerinin birebir danışmanlık saatleri sunduğu mevcut verilerle doğrulanmış olsa da öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında sistematik olarak yönlendirecek kurumsal ve organize bir kariyer planlama/yönlendirme sisteminin varlığı kanıtlanamamış ve bu ölçüt yetersiz bulunmuştur.

Son olarak, öğrencilerin program kapsamındaki derslerde ve diğer etkinliklerdeki başarılarının şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülüp değerlendirilmesi hususunda eksiklikler mevcuttur. Değerlendirme sürecinde sunulan yönetmelik kanıtı sadece genel usulleri içerdiğinden coğrafya bölümünün kendi içindeki tutarlı, şeffaf ve adil ölçme-değerlendirme uygulamalarını tek başına kanıtlamakta yetersiz kaldığı tespit edilmiştir.